

שפטים

Shoftim (Judges)
Devarim (Deuteronomy) 16:18-21:9

In Parashat Shoftim, the Almighty gives specific instructions to the “kings” who will in the future, rule over Israel. Devarim/Deuteronomy 17:14-20

Moshe’s prophecy came to pass and the people asked for a “king.” In 1 Samuel, they asked for a “king to judge us.” “Judging” wasn’t the function of an earthly king. According to our Parasha, “judging” was specifically for the “judges.”

1 Samuel 8:5 ... make us a king to judge us like all the nations. 6 But the thing displeased Samuel when they said, **"Give us a king to judge us."** So Samuel prayed to יהוה ... 10 So Samuel told all the words of יהוה to the people who asked him for a king. 11 And he said, "This will be the behavior of the king who will reign over you: He will take ... 18 **"And you will cry out in that day because of your king whom you have chosen for yourselves, and יהוה will not hear you in that day."** 19 Nevertheless the people refused to obey the voice of Samuel; and they said, "No, but **we will have a king over us, 20 that we also may be like all the nations, and that our king may judge us and go out before us and fight our battles.**"

The problem really wasn't having a “king” over them. יהוה had already set the boundaries for a “king.” A “king” who operated within the boundaries set by the Torah would lead the people righteously, never abusing his power. The problem was the motivation behind their request. The problem was that the people wanted “a king like all the nations,” one that would “judge us and go before us and fight our battles.” Huh? Our Torah reading spends a lot of time talking about setting up “judges” and speaks of “Levites” handing out decisions (decisions made by seeking יהוה’s will through the Urim and Thummim):

Devarim/Deuteronomy 16:18 " You shall appoint judges and officers in all your gates, which יהוה your Elohim gives you, according to your tribes, and they shall judge the people with just judgment.

Devarim 17:9 "And you shall come to the priests, the Levites, and to the Judge there in those days, and inquire of them; they shall pronounce upon you the sentence of judgment. 10 "You shall do according to the sentence which they pronounce upon you in that place which יהוה chooses. And you shall be careful to do according to all that they order you.

שפטים

Shoftim (rechters)
Devarim (Deuteronomium) 16: 18-21: 9

In Parashat Shoftim geeft de Almachtige specifieke instructies aan de "koningen" die in de toekomst over Israël zullen regeren. Devarim/Deuteronomium 17:14-20

De profetie van Moshe werd bewaarheid en de mensen vroegen om een "koning". In 1 Samuël vroegen ze om een "koning om ons te oordelen." "Oordelen" was niet de functie van een aardse koning. Volgens onze Parasha was "oordelen" voorbehouden aan de "rechters".

1 Samuël 8:5 ... maak ons een koning om ons te oordelen, zoals alle volken. 6 Maar toen ze zeiden: **"Geef ons een koning om ons te oordelen"** mishaagde dat Samuël. Dus bad Samuël tot ... de HEERE ... 10 Dus vertelde Samuel al de woorden van de HEERE aan de mensen die hem om een koning vroegen. 11 En hij zei: "Dit zal het gedrag zijn van de koning die over u zal heersen: Hij zal nemen ... 18 **"En u zult in die dag vanwege uw koning die u zelf hebt gekozen roepen, en de HEERE zal u in die dag niet horen."** 19 Niettemin weigerde het volk de stem van Samuel te gehoorzamen; en zij zeiden: "Nee, maar **we willen een koning over ons hebben, 20 opdat we ook mogen zijn zoals alle naties, en opdat onze koning ons zal oordelen en voor ons uit zal gaan en onze veldslagen zal bevechten.**"

Het probleem was niet dat er geen "koning" over hen heerste. De HEERE had voor een "koning" de grenzen al bepaald. Een "koning" die binnen de grenzen van de Tora opereerde, zou de mensen rechtvaardig leiden en nooit zijn macht misbruiken. Het probleem was de motivatie achter hun verzoek. Het probleem was dat de mensen "een koning zoals alle naties" wilden, iemand die "ons zou oordelen en voor ons zou uitgaan en onze veldslagen zou voeren." Huh? Onze Toralezing besteedt veel tijd aan het aanstellen van "rechters" en spreekt van "Levieten" die beslissingen nemen (beslissingen die genomen zijn door de wil van de HEERE te zoeken via de Urim en Tummim):

Devarim/Deuteronomium 16:18 "U zult rechters en functionarissen benoemen in al uw poorten, die de HEERE uw Elohim u volgens uw stammen geeft, en zij zullen het volk oordelen met een rechtvaardig oordeel.

Devarim/Deuteronomium 17:9 "En u zult daar in die dagen tot de priesters, de Levieten en de Rechter komen en hen vragen; zij zullen het vonnis van het oordeel over u uitspreken." 10 "U zult doen volgens het vonnis dat zij over u uitspreken op die plaats die de HEERE kiest. En u zult nauwgezet doen naar wat zij u opdragen.

Shemot/Exodus 28:30 "And you shall put in the breastplate of judgment the Urim and the Thummim, and they shall be over Aharon's heart when he goes in before יהוה. So Aharon shall bear the judgment of the children of Israel over his heart before יהוה continually.

The earthly appointed "king" was never intended to be the "judge." Only the Divine could hold both positions of "king" and "judge":

Isaiah 33:22 (For יהוה is our Judge, יהוה is our Lawgiver, יהוה is our King; He will save us)

Isaiah 9:6 For unto us a Child is born, Unto us a Son is given; And the government will be upon His shoulder. And His name will be called Wonderful, Counselor, Mighty God, Everlasting Father, Prince of Peace. 7 Of the increase of His government and peace. There will be no end, Upon the throne of David and over His kingdom, To order it and establish it with judgment and justice From that time forward, even forever. The zeal of יהוה of hosts will perform this.

Four hundred years after Moshe, the Israelites asked Samuel for a "king," Saul became the answer to their request to "be like the nations around them." But notice how יהוה feels about their desire.

1 Samuel 10:18 ... "Thus says יהוה Elohim of Israel: 'I brought up Israel out of Egypt, and delivered you from the hand of the Egyptians and from the hand of all kingdoms and from those who oppressed you.' 19 "But you have today rejected your Elohim, who Himself saved you from all your adversities and your tribulations; ... 21 ... And Saul the son of Kish was chosen.

יהוה saw their request as a personal rejection. But as per Devarim 17:15, יהוה is the one who chooses Saul to be their king. Did יהוה knowingly give Saul to the Israelites for their king in order to teach them a lesson? What the Israelites desired in a king was not the king of Devarim 17:14-20. Sometimes our Heavenly Father knows we have to take the hard road....

We know from reading the books of 1st and 2nd Kings and Chronicles that the kings of Israel and then after the split, the kings of the southern and northern tribes, in most cases, did not follow the Torah's directions for a "king." Had the kings followed the Torah as יהוה had commanded them, future exiles could have been averted.

Let's focus on one command given for the "king":

Shemot/Exodus 28:30 "En gij zult in het borstschild van het oordeel de Urim en de Thummim plaatsen, en zij zullen over het hart van Aharon zijn wanneer hij ingaat voor het aangezicht van de HEERE. Zo zal Aharon het oordeel van de kinderen van Israël voortdurend op zijn hart dragen vóór de HEERE.

De aardse benoemde "koning" was nooit bedoeld om de "rechter" te zijn. Alleen de Goddelijke kon beide posities van "koning" en "rechter" bekleden:

Jesaja 33:22 (Want de HEERE is onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning; Hij zal ons redden)

Jesaja 9:6 Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. 6 Aan de uitbreiding van deze heerschappij en aan de vrede zal geen einde komen op de troon van David en over zijn koninkrijk, om het te grondvesten en het te ondersteunen door recht(spraak) en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen. (HSV)

Vierhonderd jaar na Moshe vroegen de Israëlieten Samuël om een "koning", Saul werd het antwoord op hun verzoek om "te zijn zoals de natiën om hen heen." Maar merk op hoe de HEERE over hun verlangen denkt.

1 Samuël 10:18 ... Aldus zegt de HEERE, Elohim van Israël: "Ik heb Israël uit Egypte opgevoerd en u verlost uit de hand van de Egyptenaren en uit de hand van alle koninkrijken en van degenen die u onderdrukten. 19 Maar u hebt vandaag uw Elohim verworpen, die Zelf u heeft gered van al uw tegenslagen en beproevingen; ... 21 ... en Saul, de zoon van Kish, werd gekozen.

De HEERE zag hun verzoek als een persoonlijke afwijzing. Maar volgens Devarim 17:15 is de HEERE degene die Saul kiest als hun koning. Heeft de HEERE Saul doelbewust aan de Israëlieten als hun koning gegeven om hen een lesje te leren? Wat de Israëlieten in een koning verlangden, was niet de koning van Devarim 17:14-20. Soms weet onze hemelse Vader dat we de moeilijke weg moeten inslaan

We weten uit het lezen van de boeken van 1 en 2 Koningen en Kronieken dat de koningen van Israël en daarna - na de splitsing de koningen van de zuidelijke en noordelijke stammen - in de meeste gevallen de Tora-aanwijzingen voor een "koning" niet volgden. Hadden de koningen de Tora, zoals de HEERE hen geboden had, gevolgd, dan hadden toekomstige ballingschappen kunnen worden afgewend.

Laten we stilstaan bij één opdracht voor de "koning":

Devarim/Deuteronomy 17:18 "Also it shall be, when he sits on the throne of his kingdom, that he shall write for himself a copy of this Torah in a book, from the one before the priests, the Levites. 19 "And it shall be with him, and he shall read it all the days of his life, that he may learn to fear יהוה his Elohim and be careful to observe all the words of this Torah and these statutes, 20 "that his heart may not be lifted above his brethren, that he may not turn aside from the commandment to the right hand or to the left, and that he may prolong his days in his kingdom, he and his children in the midst of Israel.

Each "king" was to personally write out "his own copy of the Torah."

It appears that he even was to duplicate it from the original Torah written by Moshe, kept by the priests. The king's copy was not to be locked up in some safe place, but was to be read by the king every day! It was his daily manna. And everywhere he went, "it was to be with him." When he went to war – the Torah was there.

Keeping himself immersed in the Torah was a powerful way to keep him from "turning aside from the commandments."

The Torah functioned as Israel's constitution. No one, not even the king, was to be above יהוה's Torah, because no one is above יהוה. His Word is the final authority and even the king could not transgress it. There were no royal exceptions, and writing out the Torah reminded the king of his boundaries.

Verse 20 says "that his heart may not be lifted above his brethren." Notice it says "above his brethren" not "above his subjects." In the eyes of the Torah, the "king" is just another subject in the Almighty's kingdom. A "king" is to be humble, like Moshe. A mere man, completely dependent on the heavenly King. In fact, the "king" was meant to be the conduit through which the "King" of the kingdom of heaven was shown to the world.

The idea that a king should be humble in the ancient world would have seemed absurd. In the ruins of Egypt, we can still see today the projects of vanity created by rulers in honor of themselves. The ancient Egyptians built pyramids as tombs for Pharaohs and their queens. Ramses II built various monuments and temples inscribed to make sure his own name lived on with god-like status.

Rabbi Jonathan Sacks writes concerning the reason for a "humble king":

Aristotle would not have understood the idea that humility is a virtue. For him the

Devarim/Deuteronomium 17:18 "Ook zal het zijn, wanneer hij op de troon van zijn koninkrijk zit, dat hij voor zichzelf een kopie van deze Tora zal schrijven in een boek, van die vóór de priesters, de Levieten. 19 En het zal met hem zijn, en hij zal het al de dagen van zijn leven lezen, opdat hij zal leren om de HEERE zijn Elohim te vrezen en zorgvuldig te zijn om alle woorden van deze Tora en deze inzettingen in acht te nemen, 20 opdat zijn hart zich niet verheffe boven zijn broeders, opdat hij zich niet van het gebod afwijkt naar rechts of naar links, en opdat hij zijn dagen zal verlengen in zijn koninkrijk, hij en zijn kinderen te midden van Israël.

Elke "koning" moest persoonlijk "zijn eigen exemplaar van de Tora" uitschrijven.

Het lijkt erop dat hij het zelfs moest overschrijven van de oorspronkelijke door Moshe geschreven Tora, die door de priesters bewaard werd. Het exemplaar van de koning moest niet op een veilige plek worden opgesloten, maar moest elke dag door de koning worden gelezen! Het was zijn dagelijkse manna. En overal waar hij kwam, "moest het bij hem zijn." Als hij ten oorlog trok - was de Tora daar.

Zichzelf ondergedompeld houden in de Tora was een krachtige manier om hem te weerhouden om van "de geboden af te wijken".

De Tora functioneerde als de grondwet van Israël. Niemand, zelfs de koning niet, zou boven de Tora van de Eeuwige staan, omdat niemand boven de HEERE staat. Zijn Woord is de uiteindelijke autoriteit en zelfs de koning kon die niet overtreffen. Er waren geen koninklijke uitzonderingen en het overschrijven van de Tora herinnerde de koning aan zijn grenzen.

Vers 20 zegt "dat zijn hart niet verheven mag worden boven zijn broeders." Merk op dat er "boven zijn broeders" staat; niet "boven zijn onderdanen". In de ogen van de Tora is de "koning" gewoon een onderdeel in het koninkrijk van de Almachtige. Een "koning" hoort nederig te zijn, zoals Moshe. Een gewone man, volledig afhankelijk van de hemelse Koning. In feite was de "koning" bedoeld als kanaal waarvoor de "Koning" van het koninkrijk der hemelen aan de wereld werd getoond.

De gedachte dat een koning in de antieke wereld nederig zou zijn, moet absurd zijn geweest. In de ruïnes van Egypte kunnen we vandaag nog steeds de projecten van ijdelheid zien die door heersers ter ere van zichzelf zijn gecreëerd. De oude Egyptenaren bouwden piramides als tombes voor farao's en hun koninginnen. Ramses II bouwde verschillende monumenten en tempels met inscripties om ervoor te zorgen dat zijn eigen naam met een goddelijke status voortleefde.

Rabbi Jonathan Sacks schrijft over de reden voor een "nederige koning":

Aristoteles moet de gedachte niet begrepen hebben dat nederigheid een deugd is. Voor hem was de

megalopsychos, the great-souled man, was an aristocrat, conscious of his superiority to the mass of humankind. Humility, along with obedience, servitude and self-abasement, was for the lower orders, those who had been born not to rule, but to be ruled. The idea that a king should be humble was a radically new idea introduced by Judaism and later adopted by Christianity.

This is a clear example of how spirituality makes a difference to the way we act, feel, and think. Believing that there is a God in whose presence we stand means that we are not the center of our world. God is. "I am dust and ashes," said Abraham, the father of faith. "Who am I?" said Moses, the greatest of the prophets. This did not render them servile or sycophantic. It was precisely at the moment Abraham called himself dust and ashes that he challenged God on the justice of His proposed punishment of Sodom and the cities of the plain. It was Moses, the humblest of men, who urged God to forgive the people, and if not, "Blot me out of the book You have written." These were among the boldest spirits humanity has ever produced.

There is a fundamental difference between two words in Hebrew: *anivut* (humility), and *shiflut* (self-abasement). ...Humility is not low self-regard. That is *shiflut*. Humility means that you are secure enough not to need to be reassured by others. It means that you don't feel you have to prove yourself by showing that you are cleverer, smarter, more gifted or successful than others. You are secure because you live in God's love. He has faith in you even if you do not. You do not need to compare yourself to others. You have your task, they have theirs, and that leads you to co-operate, not compete.

This means that you can see other people and value them for what they are. ...Secure in yourself you can value others. Confident in your identity you can value the people not like you. ...It is the understanding that "it's not about you."

...In 2014, the Harvard Business Review published the results of a survey that showed that "The best leaders are humble leaders." They learn from criticism. They are confident enough to empower others and praise their contributions. They take personal risks for the sake of the greater good. They inspire loyalty and a strong team spirit. And what applies to leaders applies to each of us as marriage partners, parents, fellow-workers, members of communities and friends.

megalopsychos, de hooghartige man, een aristocraat, zich bewust van zijn superioriteit tegenover de massa van de mensheid. Nederigheid, samen met gehoorzaamheid, dienstbaarheid en zelfvernederig, was voor de lagere orden, zij die niet waren geboren om te regeren, maar om geregeerd te worden. Het idee dat een koning nederig moest zijn, was een radicaal nieuw idee dat door het Jodendom werd geïntroduceerd en later door het christendom werd overgenomen.

Dit is een duidelijk voorbeeld van hoe spiritualiteit een verschil maakt voor de manier waarop we handelen, voelen en denken. Geloven dat er een God is in wiens aanwezigheid we staan, betekent dat we niet het centrum van onze wereld zijn. God is dat. "Ik ben stof en as", zei Abraham, de vader van het geloof. "Wie ben ik?" Zei Mozes, de grootste van de profeten. Dit maakte hen niet slaafs of kruiperig. Precies op het moment dat Abraham zichzelf stof en as noemde, stelde hij God op de proef i.v.m. de gerechtigheid van zijn voorgestelde straf voor Sodom en de steden van de vlakte. Het was Mozes, de meest bescheiden man, die God aanspoorde om de mensen te vergeven, en zo niet: "Wis mij uit het boek dat u hebt geschreven." Zij telden bij de stoutmoedigste geesten die de mensheid ooit heeft voortgebracht.

Er is een fundamenteel verschil tussen twee woorden in het Hebreeuws: *anivut* (nederigheid) en *shiflut* (zelfvernederig). ... Nederigheid is geen laag zelfbeeld hebben. Dat is *shiflut*. Nederigheid betekent dat je veilig genoeg weet zonder door anderen gerustgesteld te hoeven worden. Het betekent dat je niet het gevoel hebt dat je jezelf moet bewijzen door te laten zien dat je slimmer, meer begaafd of succesvoller bent dan anderen. Je weet je veilig omdat je in Gods liefde leeft. Hij heeft vertrouwen in jou, ook al doe je dat niet. Je hoeft jezelf niet te vergelijken met anderen. Jij hebt jouw taak, zij hebben de hunne, en dat brengt je ertoe om samen te werken, niet om te concurreren. Dit betekent dat je andere mensen kunt zien en waarderen voor wat ze zijn. ... Veilig in jezelf kun je anderen waarderen. Vertrouwend op je identiteit kun je de mensen waarderen die niet zoals jij zijn. ... Het is het begrip dat "het niet om jou gaat."

... In 2014 publiceerde de Harvard Business Review de resultaten van een enquête waaruit bleek dat "de beste leiders nederige leiders zijn". Ze leren van kritiek. Ze hebben genoeg zelfvertrouwen om anderen te machtigen en hun bijdragen te prijzen. Ze nemen persoonlijke risico's voor het algemeen belang. Ze inspireren loyaliteit en een sterke teamgeest. En wat van toepassing is op leiders geldt voor ieder van ons als huwelijkspartners, ouders, collega's, leden van gemeenschappen en vrienden.

One of the most humble people I ever met was the late Lubavitcher Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson. There was nothing self-abasing about him. He carried himself with quiet dignity. He was self-confident and had an almost regal bearing. But when you were alone with him, he made you feel you were the most important person in the room. It was an extraordinary gift. It was "royalty without a crown." It was "greatness in plain clothes." It taught me that humility is not thinking you are small. It is thinking that other people have greatness within them.

Ezra Taft Benson said that "pride is concerned with who is right; humility is concerned with what is right." To serve God in love, said Maimonides, is to do what is truly right because it is truly right and for no other reason. Love is selfless. Forgiveness is selfless. So is altruism. When we place the self at the center of our universe, we eventually turn everyone and everything into a means to our ends. That diminishes them, which diminishes us. Humility means living by the light of that-which-is-greater-than-me. When God is at the center of our lives, we open ourselves up to the glory of creation and the beauty of other people. The smaller the self, the wider the radius of our world. (end of quote)

Of course, the greatest, most humble, most loving, and most servant-hearted leader was and is our **King Yeshua**. He made His entrance into Jerusalem as "king" with "humility": Matthew 21:5; Luke 19:33-38

Yeshua encouraged His followers to fulfill their mission to be a light to the nations. He also trained His disciples in this style of "humble" and servant-hearted leadership: Matthew 20:25-28

When Yeshua washed His disciples' feet, He showed us a beautiful "example" of how we should serve others: John 13:14-15; Philippians 2:5-7

Yeshua is the eternal "King" of Israel who will rule in the future as a "Judge" in righteous judgment and justice. In all leadership roles, we here on earth are to follow His earthly example of ruling or governing. Although in His first coming, He did not come as a "judge," He will return taking up His position in all offices – **King, High Priest, and Judge!** John 12:47-48; Hebrews 4:14; Revelation 19:11

Yeshua was a true "king" of Israel and during His days on earth He kept Torah all the days of His life. He was not above the rule of Torah. Those appointed to be "judges" – the High Priest and the Sanhedrin were never able to come up with testimony against Him: Mark 14:55-56

Because the testimony of the witnesses did not agree, the "judges" could not convict Him. It was Yeshua

Een van de meest bescheiden mensen die ik ooit heb ontmoet was wijlen Lubavitcher Rebbe, Rabbi Menachem Mendel Schneerson. Er was niets zelfvernederends aan hem. Hij gedroeg zichzelf met stille waardigheid. Hij had zelfvertrouwen en had een bijna vorstelijke uitstraling. Maar als je alleen met hem was, liet hij je voelen dat je de belangrijkste persoon in de kamer was. Het was een buitengewone gave. Het was 'koninkrijkheid zonder kroon'. Het was 'grootheid in gewone kleding'. Het leerde me dat nederigheid niet is denken dat je klein bent. Het is denken dat andere mensen grootheid in zich hebben.

Ezra Taft Benson zei dat "trots begaan is met wie gelijk heeft; nederigheid is begaan met wat goed is." God in liefde dienen, zei Maimonides, is doen wat echt goed is omdat het echt goed is en om geen andere reden. Liefde is onbaatzuchtig. Vergeving is onbaatzuchtig. Zo is altruïsme. Wanneer we het ik in het centrum van ons universum plaatsen, veranderen we uiteindelijk iedereen en alles in een middel tot onze doelen. Dat vervaagt hen, wat ons vervaagt. Nederigheid betekent leven bij het licht van dat-wat-groter-is-dan-mij. Wanneer God in het centrum van ons leven staat, stellen we ons open voor de glorie van de schepping en de schoonheid van andere mensen. Hoe kleiner het ik, hoe groter de straal van onze wereld. (einde van citaat)

Natuurlijk was en is onze grootste **koning, Yeshua**, de grootste, meest nederige, meest liefhebbende en meest dienend ingestelde leider. Hij deed in "nederigheid" Zijn intocht in Jeruzalem als "koning": Mat. 21:5; Lucas 19:33-38 Yeshua moedigde Zijn volgelingen aan om hun missie, om een licht voor de naties te zijn, te vervullen. Hij trainde ook zijn discipelen in deze stijl van "nederigheid" en dienend leiderschap: Mattheüs 20:25-28

Toen Yeshua de voeten van zijn discipelen waste, toonde Hij ons een mooi "voorbeeld" van hoe we anderen behoren te dienen: Johannes 13:14-15; Filippenzen 2:5-7

Yeshua is de eeuwige "Koning" van Israël die in de toekomst zal regeren als een "Rechter" met een rechtvaardig oordeel en gerechtigheid. In alle leiderschapsrollen moeten we hier op aarde Zijn aardse voorbeeld van besturen of regeren volgen. Hoewel Hij bij Zijn eerste komst niet als een "rechter" kwam, zal Hij terugkeren om Zijn positie in alle ambten op te nemen - **Koning, Hogepriester en Rechter!** Johannes 12:47-48; Hebrëen 4:14; Openbaring 19:11

Yeshua was een echte "koning" van Israël en gedurende zijn dagen op aarde hield hij de Tora al de dagen van zijn leven. Hij stond niet boven de regelgeving van de Tora. Degenen die als "rechters" zijn aangeduid - de Hogepriester en het Sanhedrin - waren nooit in staat om met een getuigenis tegen Hem te komen: Markus 14:55-56

Omdat de getuigenissen van de getuigen niet overeenstemden, konden de "rechters" Hem niet veroordelen. Het

Himself who made the decision to lay down His life:
John 10:17-18

And so, we have the challenge before us as to whether or not we will identify with our "King" Yeshua who is the source of all wisdom and compassion. **Parashat Shoftim** cautions us that there is a danger when self becomes inflated with pride and elevation. To close, the prophet **Jeremiah** spent his life calling people back to the **Torah**. He understood the danger of self:

Jeremiah 9:23 Thus says יהוה : "Let not the wise man glory in his wisdom, Let not the mighty man glory in his might, Nor let the rich man glory in his riches; 24 But let him who glories glory in this, That he understands and knows Me, That יהוה אמת ,exercising lovingkindness, judgment, and righteousness in the earth. For in these I delight," says יהוה .

Shabbat Shalom!
Ardelle

was Yeshua zelf die de beslissing nam om zijn leven te geven: Johannes 10:17-18

En dus ligt er voor ons de uitdaging om ons al dan niet te identificeren met onze "Koning" Yeshua die de bron is van alle wijsheid en mededogen. **Parashat Shoftim** waarschuwt ons dat er een gevaar is wanneer het ik opgeblazen raakt van trots en verheffing. Om af te sluiten; de profeet Jeremia bracht zijn leven door met mensen terug te roepen naar de Tora. Hij begreep het gevaar van het ik:

Jeremia 9:23 Zo zegt de HEERE: Laat een wijze zich niet beroemen op zijn wijsheid, laat de held zich niet beroemen op zijn sterkte, laat een rijke zich niet beroemen op zijn rijkdom. 24 Maar laat wie zich beroemt, zich daarop beroemen dat hij begrijpt en Mij kent dat Ik de HEERE ben, Die goedertierenheid bewijs, recht en gerechtigheid op de aarde doe, want in die dingen vind Ik vreugde, spreekt de HEERE. (HSV)

Shabbat Shalom!
Ardelle